

Andreyev D. V. Transactional Model of Communication between Authorities and Society: Philosophical and Legal Aspect

The prevailing tendencies to search the optimal mechanism for social and legal communication between authorities and society are researched in the article. The main approaches to the research of this issue, from ancient times to the modern scientific developments of effective communication models are analyzed in the paper. Special attention while organizing communications is paid to mass media. In particular their role in the process of implementing the transactional model of communication is clarified.

The author concludes that Ukraine's current model of communicative interaction between authorities and society requires special attention and radical reform. The dynamics of the expansion of communicative interaction's modern space is manifested in the tendencies that have to provide the efficiency of management decisions. All this will increase the national legal awareness through the development of human potential, industrial potential of mass information; will assist to promote open democratic society, which guarantees compliance constitutional of citizens rights to participate in the public life and decision-making by authorities.

The author believes it is necessary to consider the fact that the dynamics of communicative relations' development is often ahead of management capacity of the state machine. As an alternative to strict state regulation or revolutionary transformations in the sphere of communication we have to develop the concept of state communication policy based on the idea of efficient use of the capacity of two simultaneously interconnected and antagonistic systems. They are the state and mass media.

Keywords: social and legal communication, communication mechanisms, transactional model of communication, mass media, communication process of interaction between authorities and society.

УДК 351.74(477)

О. І. Безпалова

ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВООХОРОННОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ

З'ясовано сутність нормативно-правового забезпечення реалізації правоохоронної функції держави. Розглянуто систему нормативно-правових актів, що регламентують особливості реалізації правоохоронної функції держави. Визначено роль і місце законодавчого забезпечення реалізації правоохоронної функції держави. Запропоновано класифікацію законодавчих актів у цій сфері, проаналізовано окремі закони. Визначено шляхи удосконалення законодавчого забезпечення реалізації правоохоронної функції держави.

Ключові слова: правоохоронна функція держави, нормативно-правове забезпечення, система, реалізація, законодавче забезпечення, класифікація, удосконалення.

Становлення України як демократичної, соціальної, правової держави вимагає оптимізації існуючої системи заходів щодо захисту прав і свобод людини, забезпечення належного рівня правопорядку в державі та її окремих регіонах. Вирішенню зазначених завдань має сприяти переосмислення ролі правоохоронної функції держави, вироблення дієвого механізму її реалізації. Це безпосередньо вплине на зниження рівня злочинності, сприятиме підвищенню ефективності діяльності відповідних державних органів у правоохоронній сфері та виведенню їх діяльності на якісно новий рівень у відповідності до загальноновизнаних європейських стандартів.

Сучасний етап реформування правоохоронних органів зумовлює необхідність формування ефективної державної політики у правоохоронній сфері. Однією з найважливіших передумов ефективності державної політики у правоохоронній сфері є розробка відповідної нормативно-правової бази. Саме на рівні нормативно-правових актів мають формулюватися пріоритетні напрямки реалізації правоохоронної функції держави, визначатися коло суб'єктів, відповідальних за її реалізацію за окремими напрямками, закріплюватися шляхи взаємодії зазначених суб'єктів, визначатися проблемні питання, пов'язані із забезпеченням реалізації правоохоронної функції, та пропонуватися шляхи їх вирішення.

Безумовно, дослідженню особливостей реалізації правоохоронної функції держави присвятила свою увагу значна кількість науковців, зокрема В. Б. Авер'янов, О. М. Бандурка, І. П. Голосніченко, В. К. Колпаков, А. Т. Комзюк, В. Г. Лукашевич, М. І. Мельник, О. В. Негодченко, П. М. Рабінович, О. Ф. Скакун, М. М. Тищенко, М. І. Хавронюк, В. Н. Хропанюк, В. К. Шкарупа та ін. У результаті аналізу праць зазначених науковців можна дійти висновку, що незважаючи на численні дослідження, формування понятійного апарату у сфері реалізації правоохоронної функції держави ще остаточно не завершено; окремі аспекти реалізації правоохоронної функції держави залишаються недостатньо дослідженими. Зокрема, мова йде про необхідність вироблення дієвої нормативно-правової бази, яка б визначала пріоритетні напрямки державної політики у правоохоронній сфері, регламентувала діяльність відповідних органів державної влади щодо реалізації правоохоронної функції держави. Особливу увагу слід звернути на значення законодавчого забезпечення реалізації правоохоронної функції держави, яке відіграє ключову роль у системі нормативно-правового забезпечення, оскільки саме на рівні законів регулюються найбільш значущі питання забезпечення належного функціонування правоохоронної сфери.

Зважаючи на вищевикладене та з урахуванням того, що законодавча база реалізації правоохоронної функції держави зараз знаходиться на стадії становлення і вдосконалення, метою цієї статті є з'ясування сутності нормативно-правового забезпечення реалізації правоохоронної функції держави, визначення ролі та місця законодавчого забезпечення, аналіз чинного законодавчого забезпечення, окреслення кола проблем, що виникають під час розробки та реалізації окремих нормативно-правових актів, і вироблення пропозицій та рекомендацій щодо шляхів їх усунення.

Перш ніж перейти безпосередньо до дослідження сутності законодавчого забезпечення реалізації правоохоронної функції держави, доцільно з'ясувати, що ж слід розуміти під законодавчим забезпеченням, розглянути співвідношення цього поняття з нормативно-правовим забезпеченням (або правовим забезпеченням) і регулюванням. Під час дослідження цього питання будемо виходити з того, що науковці розуміють під нормативно-правовим або законодавчим забезпеченням у різних сферах життєдіяльності.

О. Ф. Скакун розрізняє нормативне та правове регулювання, при цьому правове регулювання вона розглядає як складову частину нормативного. Правове регулювання – це здійснюване державою за допомогою права і сукупності правових засобів упорядкування суспільних відносин, їх юридичне закріплення, охорона і розвиток [1, с. 488]. Залежно від обсягу суспільних відносин, на які поширюється правове регулювання, можна виокремити такі його види: нормативне (загальне) та індивідуальне регулювання. Нормативне регулювання – це впорядкування поведінки людей за допомогою нормативно-правових актів, розрахованих на їх багаторазове застосування за наявності передбачених ними обставин [1, с. 495].

Є. О. Гіда пропонує розглядати правове регулювання як здійснюване громадянським суспільством або державою за допомогою правових засобів упорядкування, охорону та розвиток суспільних відносин [2].

На думку В. А. Ліпкана, основу нормативно-правового забезпечення національної безпеки складають формування і підтримка його нормативно-правової бази як юридичного засобу досягнення реальної упорядкованості системи національної безпеки. Нормативно-правове забезпечення національної безпеки – процес створення і підтримки в необхідних межах конструктивних організаційно-функціональних характеристик системи національної безпеки за допомогою впорядковуючого впливу нормативно-правових засобів [3]. Відповідно до точки зору зазначеного науковця, зміст нормативно-правового забезпечення полягає у використанні права шляхом розробки, прийняття та реалізації правових норм як ефективного засобу управління у відповідній сфері життєдіяльності. Тобто значення юридичного інструментарію у врегулюванні суспільних відносин виводиться на перший план.

Підтримуємо точку зору В. А. Ліпкана щодо необхідності розмежування понять «нормативно-правове» та «законодавче» забезпечення. Вживання поняття «законодавче забезпечення» як синоніму «нормативно-правове забезпечення» є не зовсім вірним, оскільки законодавче забезпечення є складовою частиною нормативно-правового. Суспільні відносини у сфері реалізації правоохоронної функції держави є настільки різноманітними і багатоплановими, що застосування лише законів як регуляторів цього роду відносин суттєво звужує можливість держави щодо виконання своїх функцій [3].

В. М. Плішкін дотримується позиції щодо доцільності використання поняття «правове забезпечення управління органами внутрішніх справ», під яким слід розуміти сукупність законів та підзаконних нормативних актів, які створюють правове поле для функціонування органів внутрішніх справ [4, с. 591].

Особливу увагу слід звернути на необхідність розмежування понять «регулювання» та «забезпечення». Переважно поняття «забезпечувати» трактується як «надати все необхідне» [5, с. 577], «постачати щось у достатній кількості, задовольняти певні потреби, створювати надійні умови для здійснення чого-небудь, гарантувати щось, захищати, охороняти кого-небудь, що-небудь від небезпеки» [6, с. 19]. Таким чином, застосування поняття «забезпечення» передбачає позначення діяльності, спрямованої на створення належних умов функціонування будь-чого чи будь-кого.

Що стосується поняття «регулювання», то воно застосовується у тому випадку, коли необхідно забезпечити виконання заходів (зокрема, визначених на рівні відповідних нормативно-правових актів), спрямованих на створення належних умов для функціонування відповідної сфери суспільного життя, виявлення проблемних моментів та вироблення шляхів їх усунення. У російському словнику С. І. Ожегова «регулювання» розглядається як напрям розвитку, рух будь-чого з метою надати ладу, системи [7, с. 585]. Регулювання – це функція управління, яка забезпечує функціонування керуваних процесів у межах заданих параметрів [8, с. 833]. Тобто під регулюванням слід розуміти сукупність прийомів і способів, за допомогою яких можна здійснювати вплив на суспільні відносини у різних сферах суспільного життя. У контексті правового регулювання зазначені прийоми та способи визначаються на рівні відповідних нормативно-правових актів.

Таким чином, зміст правового забезпечення полягає у формуванні необхідної правової бази, яка б створювала необхідні умови для функціонування конкретної сфери суспільного життя, всебічно регламентувала особливості розподілу функцій між окремими суб'єктами. Що ж стосується правового регулювання, то у його рамках відбувається реалізація норм, закріплених у нормативно-правових актах, у конкретну сферу суспільного життя, тобто відбувається владний вплив держави (в особі її органів) на суспільні

відносини. Слід звернути увагу, що правове регулювання стосується лише тих суспільних відносин, належне функціонування яких неможливе без використання відповідних правових засобів.

Основу правового забезпечення складають нормативно-правові акти, які за своєю юридичною природою розрізняються на закони та підзаконні нормативно-правові акти. Закони, які посідають провідне місце у системі нормативно-правових актів, є нормативно-правовими актами представницького вищого органу державної влади (або також, на думку О. Ф. Скакун, громадянського суспільства /безпосередньо народу/), які регулюють найважливіші питання суспільного життя, установлюють права і обов'язки громадян, мають вищу юридичну чинність і приймаються з дотриманням особливої законодавчої процедури [1, с. 316].

Державні органи є тими суб'єктами, що створені з метою реалізації тієї чи іншої функції держави. Тобто зміст функції виступає загальною метою діяльності такого органу, а завдання, що виконуються ним – цілями, наміченими з урахуванням конкретних сторичних політичних, економічних, соціальних умов [9]. Однією з ключових функцій, реалізація якої покладена на державу, є правоохоронна. Саме в рамках її реалізації здійснюється охорона та захист прав, свобод і законних інтересів особи, забезпечення правопорядку в державі.

Діяльність щодо реалізації правоохоронної функції держави, як і будь-яка інша діяльність, має регламентуватися відповідними нормативно-правовими актами, тобто порядок та особливості її здійснення повинні бути чітко визначені на законодавчому рівні. В Україні створено основні засади нормативно-правового забезпечення реалізації правоохоронної функції держави. До числа нормативно-правових актів, що регламентують особливості реалізації правоохоронної функції держави, відносяться такі:

1. Міжнародні правові акти. Зазначені нормативно-правові акти поділяються на такі, що визначають стандарти забезпечення прав і свобод людини (зокрема в діяльності правоохоронних органів), та ті, що закріплюють особливості взаємодії правоохоронних органів різних держав щодо протидії злочинності та забезпечення правопорядку. Ці документи слугують правовою основою взаємодії або міжнародного співробітництва правоохоронних органів України з правоохоронними структурами інших країн [10, с. 189; 11]. До числа міжнародних нормативно-правових актів, норми яких спрямовані на реалізацію правоохоронної функції держави, відносяться такі: Європейська конвенція про видачу правопорушників 1957 р. з Додатковими протоколами до неї 1975 р. і 1978 р., Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15 листопада 2000 р., Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції від 31 жовтня 2003 р., Декларація

про поліцію від 8 травня 1979 р. та Європейський кодекс поліцейської етики від 19 вересня 2001 р., Кодекс поведінки посадових осіб із підтримання правопорядку від 17 грудня 1979 р. тощо.

2. Конституція України, в якій закріплено конституційні вимоги щодо захисту прав, свобод і законних інтересів громадян.

3. Законодавчі акти, які поділяються на:

– закони, що визначають загальні засади реалізації правоохоронної функції держави;

– закони, що визначають окремі напрямки реалізації правоохоронної функції держави;

– закони, що визначають правовий статус суб'єктів реалізації правоохоронної функції держави.

4. Підзаконні нормативно-правові акти, до яких відносяться укази та розпорядження Президента України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, нормативні акти центральних органів виконавчої влади у вигляді наказів, інструкцій та положень, нормативні акти місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Зазначені нормативні акти конкретизують і деталізують діяльність кожного суб'єкта реалізації правоохоронної функції держави з урахуванням специфіки та призначення його завдань і функцій.

До числа найважливіших питань суспільного життя, визначених у Конституції України, відноситься, зокрема, утвердження і забезпечення прав, свобод і законних інтересів людини, забезпечення життя, здоров'я, честі й гідності, недоторканності й безпеки людини. Таким чином, відповідними законами можуть регламентуватися найбільш значущі питання забезпечення належного функціонування правоохоронної сфери.

До законів, що визначають загальні засади реалізації правоохоронної функції держави, належать такі: «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» від 23 грудня 1993 р., «Про державну таємницю» від 21 січня 1994 р., «Про участь України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки» від 23 квітня 1999 р., «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» від 22 червня 2000 р., «Про основи національної безпеки» від 19 червня 2006 р., «Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави» від 19 червня 2003 р., «Про звернення громадян» від 2 жовтня 2006 р., «Про судоустрій та статус суддів» від 7 липня 2010 р., «Про захист персональних даних» від 1 червня 2010 р. та ін.

Наведені вище нормативно-правові акти визначають основні завдання, що покладаються на державу у зв'язку з необхідністю реалізації правоохоронної функції та забезпечення прав, свобод і законних інтересів людини на належному рівні; закріплюють основні форми та методи реалізації правоохоронної функції держави;

конкретизують коло суб'єктів, відповідальних за належну реалізацію правоохоронної функції держави; основні засади взаємодії зазначених суб'єктів; визначають загальний порядок залучення громадськості до реалізації правоохоронної функції держави; встановлюють основні засади міжнародного співробітництва у правоохоронній сфері тощо. Тобто на рівні відповідних законів визначаються основні засади державної політики у правоохоронній сфері, що сприятиме підвищенню рівня захищеності громадян від злочинних посягань, зменшенню проявів організованої злочинності, зростанню довіри інститутів громадянського суспільства до правоохоронних органів, зміцненню позитивного іміджу України у світі.

Окремі напрямки реалізації правоохоронної функції держави регулюються такими законами: «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25 червня 1991 р., «Про оперативно-розшукову діяльність» від 18 лютого 1992 р., «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» від 30 червня 1993 р., «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві» від 23 грудня 1993 р., «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі» від 1 грудня 1994 р., «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду» від 1 грудня 1994 р., «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживання ними» від 15 лютого 1995 р., «Про боротьбу з тероризмом» від 20 березня 2003 р., «Про контррозвідувальну діяльність» від 26 грудня 2006 р., «Про засади запобігання і протидії корупції» від 7 квітня 2011 р., «Про особливості забезпечення громадського порядку та громадської безпеки у зв'язку з підготовкою та проведенням футбольних матчів» від 8 липня 2011 р., «Про охоронну діяльність» від 22 березня 2012 р., «Про протидію торгівлі людьми» від 20 вересня 2011 р. тощо.

У наведених законах визначаються основні завдання, які мають вирішуватися під час здійснення конкретного напрямку реалізації правоохоронної функції держави; встановлюється коло суб'єктів, відповідальних на належне здійснення кожного напрямку, та коло їх повноважень; закріплюються гарантії законності діяльності зазначених суб'єктів; визначаються певні особливості, властиві кожному окремому напрямку реалізації правоохоронної функції держави. Також зазначеними законами закріплюється система заходів, спрямованих на забезпечення ефективного здійснення кожного напрямку. До числа таких заходів відносяться: виявлення і усунення причини та умов вчинення окремих правопорушень; здійснення взаємодії відповідних суб'єктів та координації їх діяльності; процедура проведення окремих заходів, спрямованих на протидію

злочинності та забезпечення правопорядку; заходи із правового та соціального захисту осіб, що беруть участь у зазначених заходах. Особлива увага приділяється визначенню меж відповідальності уповноважених суб'єктів за неналежне виконання покладених на них обов'язків щодо реалізації правоохоронної функції держави.

Правовий статус суб'єктів, уповноважених вживати заходів щодо реалізації правоохоронної функції держави, визначається такими законами: «Про міліцію» від 20 грудня 1990 р., «Про Військову службу правопорядку у Збройних силах України» від 7 березня 2002 р., «Про Службу безпеки України» від 25 березня 1992 р., «Про прокуратуру» від 5 листопада 1991 р., «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» від 23 грудня 1997 р., «Про Збройні Сили України» від 6 грудня 1991 р., «Про Конституційний Суд України» від 16 жовтня 1996 р., «Про Державну прикордонну службу України» від 3 квітня 2003 р., «Про внутрішні війська Міністерства внутрішніх справ України» від 26 березня 1992 р. та ін.

Зазначені законодавчі акти визначають перелік органів і підрозділів, що складають структуру відповідного суб'єкта реалізації правоохоронної функції держави; основні завдання, повноваження та функції суб'єктів реалізації правоохоронної функції держави; принципи їх діяльності; основні напрямки взаємодії з іншими суб'єктами та громадськістю; особливості організації діяльності зазначених суб'єктів; порядок проходження служби у відповідних підрозділах; вимоги, які висуваються до особового складу; специфіку правового та соціального захисту працівників окремих суб'єктів; особливості фінансування та матеріально-технічного забезпечення суб'єктів реалізації правоохоронної функції держави; сутність контролю та нагляду за діяльністю окремих суб'єктів; межі відповідальності працівників зазначених суб'єктів та ін.

Особливе місце в системі законодавчих актів, що визначають особливості реалізації правоохоронної функції держави, займають кодифіковані нормативно-правові акти – кодекси (Кримінальний кодекс України, Кримінальний процесуальний кодекс України, Кодекс України про адміністративні правопорушення, Кодекс адміністративного судочинства України), норми яких спрямовані на охорону прав і свобод громадян, власності, конституційного ладу України, прав і законних інтересів підприємств, установ і організацій від злочинних посягань, встановленого правопорядку, зміцнення законності, запобігання правопорушенням.

Таким чином, слід звернути увагу на значну кількість різноманітних законодавчих актів, норми яких визначають основні засади реалізації правоохоронної функції держави; закріплюють механізм реалізації державної політики у правоохоронній сфері; визначають шляхи і способи захисту прав та свобод людини і громадянина, інтересів юридичних осіб від протиправних посягань. Але необхідно зазначити, що окремі закони було прийнято ще на початку 90-х рр.

XX ст. У зв'язку з цим можна дійти висновку про необхідність оновлення частини законодавчого забезпечення реалізації правоохоронної функції держави шляхом прийняття відповідних законів у новій редакції з урахуванням сучасних вимог (зокрема, появою нових видів правопорушень, загроз належному існуванню правопорядку як на внутрішньодержавному, так і на міжнародному рівні), сучасного етапу реформування правоохоронних органів.

Одним із кроків у цьому напрямку є підготовка нового Закону України «Про прокуратуру» (реєстраційний номер 0886). Доцільність прийняття Закону України «Про прокуратуру» у новій редакції викликана низкою факторів, серед яких, зокрема, необхідність виконання рекомендацій Парламентської асамблеї Ради Європи та Венеціанської комісії щодо створення прокуратури європейського зразка. Актуальність прийняття цього Закону обумовлена також змінами, що відбулися у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України у процедурі кримінального провадження, в якому прокурор посідає важливе місце, та необхідністю узгодження положень цих нормативно-правових актів.

Наразі також триває робота над проектами законів «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» (реєстраційний номер 1093), «Про обіг зброї невійськового призначення» (реєстраційний номер 0885), «Про пробацію» (реєстраційний номер 1197-1). Також особливої уваги потребує вирішення на законодавчому рівні питання щодо гуманізації кримінального законодавства відносно неповнолітніх, які перебувають у конфлікті із законом, та сфери виконання кримінальних покарань, реформування процедури досудового розслідування, забезпечення ефективності кримінального судочинства та розвитку інституту пробації [12].

З метою підвищення ефективності діяльності відповідних органів державної влади щодо реалізації правоохоронної функції держави відповідними законами мають регламентуватися ще такі питання: якість та своєчасність послуг, що надаються правоохоронними органами; формування нового позитивного іміджу правоохоронних органів і налагодження партнерських відносин з населенням; розробка критеріїв оцінки ефективності діяльності органів державної влади щодо реалізації правоохоронної функції держави; впровадження нетрадиційних форм і методів боротьби зі злочинністю, які довели свою ефективність; впровадження міжнародних стандартів забезпечення прав людини в діяльності правоохоронних органів.

Слід звернути увагу на необхідність приведення чинних законодавчих актів, що регламентують процедуру реалізації правоохоронної функції держави, у відповідність до Конституції України. Зважаючи на значну кількість законів у цій сфері, також необхідно узгодити положення окремих із них між собою з метою розмежування функцій окремих органів державної влади, що сприятиме уникненню дублювання повноважень.

Таким чином, закріплення на рівні відповідних законів наведених вище питань сприятиме оптимізації діяльності органів державної влади щодо реалізації правоохоронної функції держави, своєчасному виявленню проблем, що виникають під час здійснення такої діяльності, та виробленню комплексних заходів щодо їх вирішення.

Список використаних джерел: **1.** Скакун О. Ф. Теорія держави і права : підручник / О. Ф. Скакун ; пер. з рос. – Х. : Консум, 2001. – 656 с. **2.** Теорія держави та права : підручник [за вимогами кредитно-модульної системи навчання] / Є. О. Гіда, Є. В. Білозьоров, А. М. Завальний та ін. – К. : ФОП О. С. Ліпкан, 2011. – 576 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/1589031545107/pravo/pravove_regulyuvannya_yogo_mehanizm. **3.** Ліпкан В. А. Національна безпека України : навч. посіб. / В. А. Ліпкан. – К. : Кондор, 2008. – 552 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/10611207/politologiya/ponyattya_zmist_normativno-pravovogo_zabezpechennya_natsionalnoyi_bezpeki. **4.** Плішкін В. М. Теорія управління органами внутрішніх справ : підручник / за ред. канд. юрид. наук Ю. Ф. Кравченка. – К. : Нац. акад. внутр. справ України, 1999. – 701 с. **5.** Даль В. И. Толковый словарь живого великорусского языка : в 4 т. / В. И. Даль. – М. : Рус. яз., 1980. – Т. 3. – 680 с. **6.** Словник української мови : в 11 т. / під ред. І. К. Білодіда. – Т. 3. – К. : Наук. думка, 1972. – 744 с. **7.** Ожегов С. И. Словарь русского языка / С. И. Ожегов. – М. : Рус. яз., 1987. – 795 с. **8.** Большой экономический словарь / под ред. А. Н. Азриляна. – 4-е изд. – М. : Ин-т новой экономики, 1999. – 1248 с. **9.** Ширшикова Р. М. Шляхи вдосконалення законодавчого забезпечення правоохоронної функції держави / Р. М. Ширшикова // Форум права. – 2010. – № 2. – С. 590–597 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://archive.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2010-2/10srmpfd.pdf>. **10.** Смирнов М. І. Сутність і правова природа міжнародного співробітництва держав у сфері кримінального процесу / М. І. Смирнов // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. – 2004. – № 1. – С. 187–196. **11.** Степаненко К. Взаємодія міліції з поліцейськими організаціями іноземних країн / К. Степаненко // Право України. – 2003. – № 3. – С. 148–151. **12.** Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Законодавче забезпечення та реальний стан дотримання прав дитини в Україні» : постановва Верховної Ради України від 5 квіт. 2011 р. № 3189 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 28. – Ст. 268.

Надійшла до редколегії 17.07.2013

Беспалова О. И. Законодательное обеспечение реализации правоохранительной функции государства

Исследована суцільність нормативно-правового забезпечення реалізації правоохоронної функції держави. Розглянута система нормативно-правових актів, регламентуючих особливості реалізації правоохоронної функції держави. Визначено роль і місце законодавчого забезпечення реалізації правоохоронної функції держави. Предложено

классификация законодательных актов в этой сфере, проанализированы отдельные законы. Определены пути совершенствования законодательного обеспечения реализации правоохранительной функции государства.

Ключевые слова: правоохранительная функция государства, нормативно-правовое обеспечение, система, реализация, законодательное обеспечение, классификация, совершенствование.

Bezpalova O. I. Legislative Guaranteeing in Realizing State's Law Enforcement Function

The subject of the research is the legislative guaranteeing in realizing state's law enforcement function and its theoretical and methodological grounds.

The objective of the article is to clarify the essence of the legislative guaranteeing in realizing state's law enforcement function, to clarify the role and place of the legislative guaranteeing, to analyze current legislation, to determine the problems arising while developing and realizing some normative and legal acts, and to develop proposals and recommendations of their elimination.

The need to achieve the objective of the research is stipulated by the fact that despite numerous studies, some aspects of realizing state's law enforcement function are not studied thoroughly. Namely, there is the need in forming an effective normative and legal base that would identify priority areas of state policy in the law enforcement sphere.

The urgency of the paper is the analysis of the importance of the legislative guaranteeing in realizing state's law enforcement function, which plays a key role in the system of normative and legal guaranteeing.

The essence of the legislative guaranteeing in realizing state's law enforcement function is clarified. The system of normative and legal acts regulating the features of realizing state's law enforcement function is researched. The role and place of legislative guaranteeing in realizing state's law enforcement function are determined. Classification of legislative acts in this area is offered. The ways of improving the legislative guaranteeing in realizing state's law enforcement function are defined.

The practical significance of the paper is the fact that obtained results can be used to improve the mechanism of realizing state's law enforcement function and legislative acts regulating the activity of law enforcement agencies.

It is concluded that the qualitative legislative guaranteeing in realizing state's law enforcement function will assist to optimize the work of the state authorities in realizing state's law enforcement function, the timely detection of problems that arise while fulfilling such an activity, and development of comprehensive measures to solve them.

Keywords: state's law enforcement function, normative and legal guaranteeing, system, realization, legislative guaranteeing, classification, improvement.

